

Magánügyetemen is. Töretlen ambíciója eredményeképpen 1994-ben elnyerte a kandidátusi fokozatot, eredményes habilitációját követően pedig 2002-től egyetemi magántanári címet szerzett a Pécsi Tudományegyetemen; utóbbi helyen külső tagja a Földrajzi Doktori Iskolának.

Az oktatómunka mellett számos kutatási témával is foglalkozott. Már 1975-től érdeklődésének középpontjába kerültek a megújuló energiaforrások, amelyek kérdéskörét azóta is vizsgálja, de főiskolai oktatóként tantárgypedagógiai kérdések is foglalkoztatták, számos publikációban számolt be az általa létesített vagy továbbfejlesztett, korszerűsített eszközök, objektumok gyakorlati felhasználásáról. Több mint száz publikációjának tekintélyes része is e kérdéskörökhöz kapcsolódik, és kutatási eredményeiről hazai és nemzetközi konferenciákon is beszámolt. Tudományos munkásságát több jegyzet és tankönyv mellett a megújuló energiaforrások és a távérzékelés témáiban íródott könyvei is dokumentálják. Intenzív tudományos-közéleti tevékenységét – egyéniségéből adódóan – szintén a sokszínűség jellemzi, többek között tagja volt a Tudományos Isme-

retterjesztő Társulat Országos Csillagászati és Űrkutatási Választmányának és hosszú éveken keresztül vezette a TIT Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Csillagászati Szakosztályát; de még „hobbijai”, az ásványgyűjtés és a csillagászat is tudományos igényűek voltak. Társaságunknak 1958 óta tagja, több cikluson keresztül a Választmánynak is tagja volt. E sokrétű munkásságát, sokoldalú szakmai tevékenységét, oktató- és nevelőmunkáját számos elismeréssel díjazták, 1979-ben „Kiváló Munkáért” kitüntetésben részesült, 1980-ban Társaságunk a mai „Pro Geographia Emléknap” elődjével tüntette ki, majd 1995-ben Pedagógus Szolgálati Emlékérmét, 1999-ben Magyar Felsőoktatásért Emlékplakettet kapott, 2001-ben a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Tudományos Közalapítvány Alapítványi díjjal, 2003-ban pedig a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Aranykoszorús jelvénnel tüntette ki.

Kollégái, tanítványai és Társaságunk nevében szívből gratulálunk GÖÖZ LAJOSnak nyolcvanadik születésnapja alkalmából, és további munkásságához jó erőt, egészséget, boldogságot és sok sikert kívánunk!

HANUSZ ÁRPÁD

FODOR ISTVÁN 70 éves

Ha a Magyar Földrajzi Társaság odaítélné a „legatyaibb geográfus” címet, akkor FODOR professzor urat a komoly esélyesek közé számíthatnánk. Persze dolgos élete során kapott szép számmal rangos elismeréseket, de számára a barátok, munkatársak, tanítványok megbecsülése sokkal többet jelent. Tett is ezért jócskán. A mai napig oktat, kutat, szervez, tanácsot ad, jótékonykodik. Nem csökkentett a tempón, mióta néhány éve személyes, de korántsem önkéntes jelenlétével a Balatoni Szívkórház dolgozóinak megbecsülését is kivívta...

Életének első időszak az Alföldhöz kötődött, hiszen Szegeden született 1938. július 29-én. Debrecenben szerzett földrajz-történelem szakos tanári diplomát, kutatási szenvedélye azonban a Dunántúlra szólította, miután barlangklimatológiával foglalkozott. A kor kitüntetett tértípusának, a szocialista város Komlónak vált a zömmel első generációs értelmiségieket nevelő pedagógusává. A tehetségével hamar kitűnt tanár két éven belül elhagyta a fekete gyémánt városát, hogy az akkor szintén a föld alól előkerülő ásványkincsek szomszédvá-

rában, Pécssett elfoglalja a Tanárképző Főiskola katedráját. Az Ő föld alatti mozgalma során azonban mást keresett, távolról sem illegalitásban. Tevékenységének gyümölcseként született meg 1969-ben egyetemi doktori disszertációja „A Baradla és az abaligeti barlangok mikroklímája” címmel, 1976-ban pedig megszerezte a földrajztudomány kandidátusa címet, értekezését „A barlangok főbb típusainak mikroklímája” tárgykörében védte. Az értekezésből készült könyvéért 1981-ben az év szakirodalmi nivódíját nyerte. Időközben hivatásos kutatói pályára lépett, talentumát pedig tudományszervezői, tudományos közéleti szerepvállalásával is csillogtatta. Különböző tisztségek ellátását követően 1980-tól elnöke lett a TIT Baranya megyei Szervezete Földtudományi Szakosztályának, a Magyar Meteorológiai Társaság Pécsi Területi Szervezetének, a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulatnak. Komoly elismerést szerzett a hazai tudományos közösség számára, amikor 1986 és 1993 között a Nemzetközi Szepeológiai Unió (UNESCO) elnökségi tagjaként, illetve az UIS Bureau titkáráként tevé-

kenykedett. 1966-tól 2000-ig a Nemzetközi Szpeleoterápiai Szakbizottság vezetőségi tagjaként munkálkodott. Bár tisztiségi nagy részéről már lemondott, a Magyar Tudományos Akadémia Pécsi Akadémiai Bizottságát (MTA PAB) képtelen volt otthagyni. Ma is annak titkáráként, illetve Környezet- és Területfejlesztési Szakbizottságának elnökéként fáradozik.

Az oktatást soha fel nem adta, azt mindig is szívügyeként élte meg, így lett ismét a Janus Pannonius Tudományegyetem tanára. 1994-ben kidolgozta a földrajz szakos képzés környezetvédelmi specializációját, 1995-ben pedig a szakgeográfus-környezethasználat szakirány koncepcióját és tantervét, amelynek beindítására 1996 szeptemberében került sor. 1996-tól a környezettan szakindítás programjának földrajztudományi részét dolgozta ki, és máig oktat a környezettan szakon is. 1998-ban megalapította a Környezetföldrajzi és Meteorológiai Tanszéket. 2002-ben a „Környezetvédelem és regionalitás Magyarországon” című monográfiájával elnyerte az MTA doktora címet. Hosszú ideje részt vesz a PTE TTK Földtudományok Doktori Iskola Környezetföldrajz témacsoportja képzésében saját tárgyai oktatásával és tematizálással, több PhD-fokozat megszületésénél bábáskodott. Az elnéző, megértő, a közös hangot a korkülönség ellenére is mindig megelégedő, a diákokat tisztelettel kezelő professzor a hallgatók körében nagy népszerűségnek örvend.

Iskolateremtő munkásságának számos haszonélvezője ma már kollégájaként dolgozik, és mindig számíthat rá. Számtalan alkalmazott kutatási programjába rendszeresen bevonja fiatal kollégáit, tapasztalatot, rutint, olykor megélhetést is biztosítva nekik. Iskolateremtő munkásságáért Társaságunk, amelynek 1968 óta tagja, 1981-ben a mai „Pro Geographia Emleklap” elődjével tüntette ki. Egyéb kitüntetései közül ki kell emelni, hogy 2005-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztjét vehette át.

A pécsiek nap mint nap találkozhatnak – ha éppen nem valamely sűrűn vállalt külföldi tanulmányútnak tartózkodik – az örökké rohanó, de néhány jó szót mindig váltani kész FODOR professzorral, az időközben a főmunkahelyévé előlépett MTA Regionális Kutatások Központja Dunántúli Tudományos Intézete, a Pécsi Tudományegyetem valamely kara és az MTA PAB által alkotott Bermuda-háromszögben. E jeles évfordulón kívánjuk, hogy FODOR professzor úrnak még sokáig alkalma legyen közel kétszáz tételes publikációs listáját a honi geográfia hasznára bővíteni, diákjai tudását előadásaival bővíteni, kollégáit tanácsaival, anekdotáival, vicceivel megörvendeztetni. Röviden: sok boldogságot, hosszú életet kívánunk erőben, egészséggben!

WILHELM ZOLTÁN

JUHÁSZ ÁGOSTON 65 éves

JUHÁSZ ÁGOSTON 1943. május 25-én született Budapesten. Az ELTE Természettudományi Karán szerzett biológia–földrajz szakos középiskolai tanári oklevelet 1967-ben. Tudományos munkásságát az egyetem elvégzése után az MTA Földrajztudományi Kutatóintézetében kezdte, és azóta is ott dolgozik, jelenleg tudományos főmunkatársként. Fő kutatási területeit a természetföldrajzon belül elsősorban az antropológia és alkalmazott geomorfológia, a domborzatminősítés, és az antropológia hatásainak a földrajzi környezetre – elsősorban a domborzatra – gyakorolt hatásainak a vizsgálata, valamint a tájtipusok meghatározása, elkülönítése jelenti. Munkatársakkal, kutatótársakkal együtt főként egykori aktív bányavidékeken (Dorog és környéke, Várpalota, Ajka, Komló stb.) végzett igen alapos vizsgálatokat, amelyeknek mindenkori szerves részét alkotta geomorfológiai

és mérnökgeomorfológiai térképek felvételezése, illetve az ezekhez készült magyarázók és egyéb dokumentációk sorának készítése. Budapest építésföldtani térképsorozatának elkészítésekor a felszínalakítási és a lejtőállapotot tükröző, valamint a kedvezőtlen beépítési adottságú területekről készített térképek elkészítésében volt jelentős szerepe. Része volt a hazai csuszamlásos területek kutatásának, amikor elkészült a magyarországi felszínmozgások területi katasztere, és vizsgálta a felszínmozgások aktivitása és a hajdani éghajlat közötti kapcsolatokat, a mozgások kiváltódásának gyakorisági összefüggéseit. Az ország szinte minden részében végzett kutatásokat, jelentős kutatási térségei voltak a Balaton-felvidék, a Dunakanyar (főleg Nagymaros és Pilismarót térsége), valamint Szentendre és Paks, de munkásságának legjelentősebb fejezeteit a Dunántúli-kö-